

Propozycje programów edukacyjnych oraz akcji prozdrowotnych dla szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2024/2025

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Wiedza o zagrożeniu rakiem szyjki macicy i powodującym go wirusem HPV, nie jest szeroko rozpowszechniona wśród polskiego społeczeństwa, w tym wśród młodzieży. Tymczasem kształtowanie świadomości zdrowotnej powinno być obowiązkowym elementem procesu edukacji od najmłodszych lat.

Cel główny programu :

- zmniejszenie występowania nowych zachorowań na raka szyjki macicy,
- zmniejszenie umieralności na raka szyjki macicy.

Cele szczegółowe programu:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu,
- podniesienie świadomości nt. czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- dostarczanie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne, im wcześniej rozpocznie się leczenie, tym łatwiejsza będzie kuracja.
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

Realizacja programu

Program edukacyjny pt. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” może być realizowany w ramach ścieżki edukacyjnej (między-przedmiotowej) - edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej. Poszczególni nauczyciele mogą włączyć treści programowe do swoich lekcji.

Realizatorzy programu

Realizatorami programu w szkole mogą być wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania. Szkoła może zaprosić również lokalnego eksperta, który w ramach prowadzonych zajęć poszerzy wiedzę uczniów.

Edukacja prozdrowotna jest niezwykle istotnym elementem funkcjonowania szkoły w zakresie pracy dydaktyczno-wychowawczej. Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” doskonale wpisuje się w założenia Szkolnego Programu Profilaktyki. Jego głównym zadaniem jest zachęcanie do zainteresowania się zdrowiem, wzbudzenie odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia.

Adresatami programu są :

- uczniowie szkół ponadpodstawowych (dedykowane **dziewczętom i chłopcom z klas I**),
- rodzice i opiekunowie uczniów.

Uzupełnienie oraz poszerzenie wiedzy można uzyskać na specjalnie przygotowanej stronie internetowej : www.pierwszykrok.edu.pl

Materiały edukacyjne:

1. poradnik dla nauczyciela,
2. zakładka,
3. plakat

"ARS, czyli jak dbać o miłość?" - nowoczesna edukacja dla młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień

Ogólnopolski Program Edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?” autorstwa dr Krzysztofa Wojcieszka dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych.

Cel programu:

- ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

Cele szczegółowe:

- zmniejszenie u uczestników programu niespójności pomiędzy wyznawanymi wartościami (rodzina, przyjaźń, miłość), a stylem życia młodzieży charakteryzującym się znacznym rozpowszechnieniem używania substancji psychoaktywnych,
- zwiększenie u uczestników programu umiejętności i postaw pomocnych w unikaniu używania substancji psychoaktywnych zwłaszcza umiejętności spostrzegania zagrożeń i asertywnego stawiania granic,
- zwiększenie u uczestników programu wiedzy o konsekwencjach używania substancji psychoaktywnych dla życia rodzinnego i zdrowia prokreacyjnego i w tym kontekście zmniejszenie wpływu mitów na temat dobroczynnego działania alkoholu na organizm kobiet w ciąży, które utrzymują się w świadomości społecznej.

Grupa docelowa

Bezpośredni odbiorcy:

uczennice i uczniowie szkół ponadpodstawowych w wieku 15 - 19 lat.

Pośredni odbiorcy:

- rodzice uczniów,
- nauczyciele – wychowawcy klas.

Struktura programu oparta jest na 3 częściach, które mogą być zrealizowane w czasie 6 godzin lekcyjnych, istnieje możliwość wydłużenia czasu realizacji programu, jednakże górną granicą jest 12 godzin lekcyjnych. Cały program może zostać przeprowadzony w ciągu jednego dnia. W tej kwestii jest duża dowolność. Nie należy natomiast zbyt rozciągnąć w czasie realizacji programu, ponieważ jego oddziaływanie będzie mniejsze.

I część programu: „Życie i dobre zdrowie podstawowym warunkiem ludzkiej miłości”. Najważniejsze tezy tej części programu:

- życie i dobre zdrowie to najważniejszy warunek miłości;
- substancje psychoaktywne nas oszukują, nie dają nam tego, co obiecują, powodują problemy.

II część programu: „Czy używanie substancji psychoaktywnych może popsuć ludzką miłość?” (centralnym zagadnieniem jest pokazanie strat, jakie substancje psychoaktywne mogą spowodować w zakresie więzi między mężczyzną a kobietą, jak mogą negatywnie wpłynąć na rozwój człowieka w zakresie tożsamości i zadań związanych z płcią).

Najważniejsze tezy tej części programu:

- substancje psychoaktywne mogą niszczyć miłość;
- substancje psychoaktywne negatywnie wpływają na zdrowie człowieka.

III część programu: „Substancje psychoaktywne a zdrowie prokreacyjne” (problematyka zdrowia w aspekcie wpływu obecnych wyborów życiowych – stylu życia – uczestników na zdrowie ich przyszłego potomstwa. Jakie skutki zdrowotne dla potomstwa mogą wywołać substancje psychoaktywne. Budzenie odpowiedzialności w kontekście przyszłych postaw rodzicielskich).

Najważniejsze tezy tej części programu:

- substancje psychoaktywne przyjmowane w czasie ciąży mogą powodować szereg zaburzeń i wad rozwojowych u dziecka;
- miłość rodzicielska chroni dzieci przed ryzykownymi zachowaniami.

Dodatkowo młodzież, nauczyciele i koordynatorzy programu mogą korzystać z platformy e-learningowej umieszczonej pod adresem www.zdrowiewciazy.pl, na której znajduje się wiele ciekawych informacji oraz szkoleń i kursów. Platforma to wielofunkcyjny portal internetowy, opracowany i zarządzany przez Instytut Medycyny Wsi w Lublinie. Dla młodzieży stworzono również stronę internetową www.e-stawiamnazdrowie.pl, na której można nie tylko znaleźć informacje dotyczące szkodliwości środków psychoaktywnych, ale również zadać pytanie ekspertowi i uzyskać pomoc.

Na platformie znajdują się istotne informacje z zakresu profilaktyki używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Dzięki dostępowi do szkoleń nauczyciele będą mogli aktualizować swoją wiedzę z tego zakresu na bieżąco.

Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” od lutego 2018 r. jest wpisany do **Bazy Programów Rekomendowanych**.

Więcej informacji o programie „ARS, czyli jak dbać o miłość?” na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego <https://www.gov.pl/web/gis/ars-czyli-jak-dbac-o-milosc--nowoczesna-edukacja-dla-mlodziezy-z-akresu-profilaktyki-uzaleznien>

Profilaktyka czerniaka pt.: „Znamię! Znam je?”

Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego rozpoczęła w roku szkolnym 2024/2025 we współpracy z Fundacją Gwiazda Nadziei realizację programu profilaktyki czerniaka pt.: „Znamię! Znam je?”.

Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Przewidywany czas realizacji zajęć - 1 x 45 minut - wg zaproponowanego scenariusza.

Celem programu jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem.

Patronat merytoryczny nad programem objęła **Akademia Czerniaka**, która jest sekcją naukową Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej. Patronat nad działaniami Akademii objęły Polskie Towarzystwo Dermatologiczne i Polskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej.

Dzięki lekcjom uczniowie:

- nabędą umiejętności rozpoznania czerniaka,
- nauczą się regularnego samobadania skóry,
- poznają czynniki podnoszące ryzyko zachorowania na czerniaka,
- zastosują zasady ochrony przed czerniakiem, dzięki czemu uchronią się przed nowotworem.

Realizatorami programu mogą być nauczyciele biologii, wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego, pielęgniarki szkolne lub inni nauczyciele posiadający przygotowanie do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej, którzy poprowadzą zajęcia w szkołach według zaproponowanego scenariusza.

Program został wyposażony w ciekawe materiały:

- film edukacyjny,
- plakat,
- ulotki dla uczniów,
- karty/zdjęcia znamion i czerniaka,
- prezentację,
- quiz internetowy,
- stronę Akademii Czerniaka.

Każdego roku w Polsce onkolodzy odnotowują około 4000 nowych zachorowań na czerniaki, niestety z powodu zbyt późnej diagnozy 30% chorych umiera. Edukacja prowadzona w ramach programu ma na celu podniesienie świadomości młodych ludzi, a co za tym idzie spadek zachorowań i szybsze wykrywanie czerniaka.

Podstępne WZW

Cel główny:

- upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych **wiedzy** na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Cele szczegółowe:

- przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażeń HAV, HBV, HCV,
- uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie,
- pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych,
- kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych.

Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Realizatorami programu mogą być nauczyciele biologii, wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego, pielęgniarki szkolne lub inni nauczyciele posiadający przygotowanie do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej.

Materiały edukacyjne:

- poradnik metodyczny dla nauczyciela,
- telewizyjne spoty edukacyjne,
- plakat,
- prezentacja multimedialna,
- zakładka do książki dla nauczyciela.

Miejsce zajęć w programie szkoły

Program wpisuje się w treści nauczania przedmiotów wychowania do życia w rodzinie, wychowanie fizyczne i biologia.

Propozycje akcji oświatowo-zdrowotnych:

21 listopada 2024 r. (trzeci czwartek)

Światowy Dzień Rzucania Palenia

1 grudnia 2024 r .

Światowy Dzień AIDS

7 kwietnia 2025 r.

Światowy Dzień Zdrowia

31 maja 2025 r.

Światowy Dzień bez Tytoniu

Dodatkowe informacje na temat realizacji w/w programów oraz akcji w roku szkolnym 2024/2025 można uzyskać w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim - Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia, tel. 62/ 737 89 23 adres e-mail : oswiata.zdrowotna.psse.ostrowwlkp@sanepid.gov.pl

